

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXVI.—LETTO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JUNE 11, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 135

OGORČENJE PREMOGARJEV NAD ICKESOVIM ODREDBOM

Notranji tajnik Ickes je naložil premogarjem, ki so bili od 1. do 5. junija na stavki, po dolar kazni na dan

TA ODREDBA UTEGNE POVZROČITI NOVO STAVKO

WASHINGTON, 10. junija — Danes grozi nadaljnja stavka premogarjem, ko je John L. Lewis razajaran označil za "brusne ekonomske sankcije" odredbo notranjega taj. Ickesa, ki je izjavil, da bodo morali vsi premogarji, ki so sodelovali v stavki od 1. do 5. junija, plačati \$1 kazni na dan.

Možna proglašitev nadaljnje stavke

Lewis sicer ni ničesar omenil, naj bo storil glede te odredbe, toda drugi unijski odborniki so dejavili, da je možna proglašitev nadaljnje stavke.

Lewisova izjava

"Tozadovna Ickesova odredba je nelegalna in brutalna akcija," je rekel Lewis, "akcija, ki je odtrgala od ust otrok premogarjev skoraj za tri milijone dolarjev živil. To je brutalna akcija ekonomske sankej proti svobodnim državljanom. To je dalje nadaljni korak v \$1 kazni na dan."

Hrvatska je prisaden tvor v boku Italije

Vojno-informacijski urad v Washingtonu poroča, da delajo partizani osišču velike preglavice v Jugoslaviji.

Poročilo Vojno-informacijskega urada v Washingtonu.

WASHINGTON, D. C. — Ameriški list *Arbetaren* piše z 27. maja 1943, da je Hrvatska tvor ali "tur" v boku Italije. Italijanske izgube v vojni s partizani so ogromne, pravi švedski list, čeprav si armada Germanije še vedno prizadeva, da bi pomaglo "ustašev" izvedla svojo obupno nalogo "pomiritev."

Partizani vrčajo milo za drago

Nacistični gospodarji postopajo z neverjetno okrutnostjo, časopis, toda partizani jim vrčajo milo za drago. Zasedeli napadi se vrše vsak dan in napadlji se obupno nalogo "pomiritev."

Hrvatski kralj italijanske krvi

List *Arbetaren* piše, da je bilo tisoče italijanskih vojakov utrakovanih idealu hrvaškega kralja, italijanske krvi in firerja v žepnem formatu, Ante Pavelić. Račun za to ponesrečeno kombinacijo je ogromno naravnih. Zdaj že trde, da Pavelić lahko ne bi mogel več vladati, ne bi imel svoje lastne telesne straže od najmanj tisoč mož. Poučljeno streljanje je potekalo v borbi Hrvatov za narodno svobodo vsakodnevna stvar.

Draginja v Zagrebu

Ameriški list poroča, da je podatkih nekoga italijanskega časopisa iz Milana, cena življencev v Zagrebu narasla za 26 odstotkov v primeri z mesecem novembrom 1942. Po indeksu se je hrana podražila za 505 enot, obleke pa za 568 enot.

OBLAKOVA TRGOVINA

Oblakova trgovina, v kateri si lahko nabavite vsakovrstno najboljše pohištvo in potrebščine za dom, je vsak dan odprtta od 9. zjutraj do 8. zvečer, razen ob sredah, ko je trgovina zaprta ves dan. Nahaja se na 6612 St. Clair Ave.

V svojem komentarju pravi last, da je beda še podnetila pla-

Na potu proti Tokiju

Na prvi sliki zgoraj je videti angleške saperje pri gradnji ceste na Burmi, na spodnji sliki pa je kos dograjene ceste, po kateri že prevažajo motorna vozila.

Drhal "zut-suitarjev" terorizira Los Angeles

Mladi prismojenci v očiljnih hlačah in suknjičih do kolen, so izvzvali anarhijo na ulicah mesta Los Angeles.

V Los Angelesu se vrše zadnje dni krvavi pretepi in boji med mladimi fanti, oblečenimi v tako zvane "zoot suits", in člani ameriških oboroženih sil. "Zoot suits" so oblike, ki so jih prileže nositi zadnje čase mlade prisme: gornji del hlače je širok in podoben mahedravi vreči, spodaj so hlačnice očiljene, da se komaj vtakne noge skozi. Skunjščici pa segajo tem prismodam do kolen.

Zdaj pa se je tem "zut-suitarjem" pridružila še armada mladih deklein, ki so tudi na svoj način tako oblečene kakor njih moški prijatelji. Vsa ta drhal je izvzvala na ulicah mesta Los Angelesa pravo revolucijo in anarhijo, za katero se je pričel zanemati že državni departement, ki bo odredil tozadovne preventivne odredbe. Drhal teh prismojencov fantov in deklet napada ameriške vojake in marinare, zdaj pa so pričele še njih deklne napadati na ulicah ženske.

Policija ima polne roke dela in si ne ve pomagati, da bi naredila konec tej anarhiji.

DAVČNE ZNAMKE ZA AVTE

Mrs. John Glavach, 729 E. 156 St., se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kjer je srečno prelepirna. Obiski ta teden niso dovoljeni. Radi pomanjkanja delavcev je moral Mr. Glavach zapreti svojo pekarijo na St. Clair Ave. in sicer za časa vojne. Zahvaljuje se odjemalcem za naklonjenost. Mrs. Glavach želimo skorajnjega okrevanja!

V BOLNIŠNICI

Mrs. John Glavach, 729 E. 156 St., se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kjer je srečno prelepirna. Obiski ta teden niso dovoljeni. Radi pomanjkanja delavcev je moral Mr. Glavach zapreti svojo pekarijo na St. Clair Ave. in sicer za časa vojne. Zahvaljuje se odjemalcem za naklonjenost. Mrs. Glavach želimo skorajnjega okrevanja!

ZNAMKE ZA ČEVLJE

V torek, 15. junija je zadnji dan, ko si lahko nabavite par čevljev na racijski stevilki 17. Po tem dnevu bo kupon št. 17 neveljaven in če potrebujete čevlje, požurite se, kajti brez kupona si jih ne morete nabaviti.

Naši fantje-vojaki

Premeščen je bil Pfc. John Terlep. Njegov naslov sedaj je: Pfc. John Terlep Jr., 5th P. O. T. C., Barracks No. 4, The Ordnance School, Aberdeen Proving Grounds, Md.

NACISTI PREVZEMAJO PROMETNE ZVEZE V JUGOSLAVIJI

LONDON, 9. junija. (ONA). — Glasom oddaje moskovskega radia v angleščini, je zdaj ves telefonski in telegrafski promet na Balkanu pod nemško kontrolo. Nacisti so na Dunaju ustavili poseben urad za administracijo balkanskega ozemlja.

Ista vest trdi, da so Nemci sklenili, uvesti prav posebno strogo kontrolo nad časnikiškim poročevalci in nad telefonskim omrežjem. Nadzorovane bodo strogo one linije, ki so v zvezi z Vichy-jem in z Italijo.

ZA IŽBOLJSANJE POVOJNEGA CLEVELANDA

Zupan Frank J. Lausche je snoči naznanil, da bo sklical za 29. junija konferenco v mestni hiši, kjer se bo pričelo s snovanjem načrtov za povojno poslovanje mesta Cleveland. Na to konferenco bo povabil vse voditelje večjih političnih skupin, kakor tudi reprezentante komercijalnih, industrijskih, delavskih, civičnih, dobrodelnih in drugih organizacij.

ZADUŠNICA

V nedeljo, 13. junija, ob 10. uri se bo brala zadušnica za pokojnima Joseph Spendel (Tičkov iz Stične), v cerkvi sv. Marije, na Holmes Ave. ob prvi obletnici njegove smrti. Prijatelji so vabjeni, da se opravila udeležite.

DR. KERN ODPOTUJE

Dr. Kern bo odsoten iz mesta od 12. do 25. junija. V soboto se bo vdeležil seje SANS-a v Chicagu, nato pa bo odpotoval s soprogom v New York na kratke počitnice. Vrnil se bo 26. junija.

Nemci pozivajo zaveznike in jih klicajo "na korajžo"

Nemci pravijo, da čim prej prično zavezniki z invazio, tem bolje. — Ali res misijo tako?

LONDON, 10. junija. — Dočim hiti maršal Rommel z mrzlično naglico z gradnjo utrdov v Franciji in ob obalah Sredozemskega morja, poziva berlinski radio "na korajžo" zaveznike, naj vendar že pridejo in vdru v Evropo, in sicer: "čim prej, tem bolje."

Poročila, ki so dospela iz Vichyja in Madrid, naznajajo, da je bil maršal Rommel imenovan za poveljnika takoj zvanega Sredozemskega morja in za nadaljnje operacije proti Italiji.

Mussolini proslavlja tretjo obletnico vojne

Mussolini ima priliko dostojno proslaviti tri-letnico vstopa Italije v vojno, v katero je vstopila Italija včeraj pred tremiti, ko je zasadila nož v hrbet natleh ležeče Francije, misleč, da bo vojne vsak čas konec. Včeraj pa je minilo tudi leto dne, odkar so Nemci povzročili masaker nad Čehi v vasi Lidice, ki so jo do tal požgali.

Povsod grozi invazija

"Mi smo pripravljeni in čakamo na vas, drugo-frontarje!" je širokoustno razglasil nemški radio-govornik. "Čim prej pričete, tem bolje!"

Vesti iz Jugoslavije

Izpred vojaškega sodišča

(Jutro, dne 1. aprila 1943 v izvirnem besedilu.)

V ponedeljek dopoldne se je začel pred vojaškim vojnim sodiščem za Slovenijo-Dalmacijo, odsek v Ljubljani, proces proti šefu-primeriju umobolnice na Studencu in z njim oboženim nekaterim drugim osebam, ki so deloma v zaporih, deloma v begstu, med njimi glavni teroristi na včvškem področju Hribar, nočni poljski čuvaj umobolnice.

Vojaško vojno sodišče je po dokaznem postopku spoznalo dr. Kaninija za krivega in ga obdelalo na 30 let ječe zaradi organiziranja in podpiranja partizanstva. Ostali navzoči soobtoženci so bili obsojeni na nižje zaporne kazni.

Novi spopadi, v katerih povzročajo partizani sovražniku velike izgube

LONDON, 6. junija. — Iz Berna prihajajo vesti, da so se zopet razvili srditi boji v Crni gori, Hercegovini in Sandžaku.

Sovražnikove čete podpira topništvo in letala, toda jugoslovenski partizani vendar z uspehom odbijajo napade in prizadajo sovražniku ogromne izgube.

V zadnjih par dneh so bile najhujše bitke v bližini Foče, na levih obali reke Cehotine in na planini Sinjavini v Crni gori. V nekaterih sektorjih se je moral sovražnik celo umakniti iz svojih prvih pozicij.

V Bosanski krajini boji tudi še niso končani; partizani so napadli mesto Hrasnik, v katerem so porušili več hiš in peč kmečne tovarne. V bližini Hrasnika so vrgli iz tira dva sovražna vlaka, od katerih so bili poslati na podružnico št. 39 SANS-a, z kar se odbor iskreno zahvaljuje.

DAROVI SANSU

Po \$25.00 sta darovala v blagajno SANS-a, društvo sv. Vi-

PANTELLERIJA JE PREŠLA V OBLAST ZAVEZNIKOV

Nemci napadli ruske črte. — General de Gaulle grozi z ostavko, ako se ne odstrani vseh Višnjcev

S PANTELLERIJO JE PREŠLA V OBLAST ZAVEZNIKOV VAŽNA SREDOZEMSKA POSTOJANKA

Danes zjutraj je radio naznani, da se je italijanski otok Pantellerija, ki so ga zavezniki že devetnajst dni silno bombardirali, predal in da se nahaja zdaj v oblasti zaveznikov. S tem je zavojevana nadaljnja važna točka za kontrolu Sredozemskega morja in za nadaljnje operacije proti Italiji.

Mussolini proslavlja tretjo obletnico vojne

Mussolini ima priliko dostojno proslaviti tri-letnico vstopa Italije v vojno, v katero je vstopila Italija včeraj pred tremiti, ko je zasadila nož v hrbet natleh ležeče Francije, misleč, da bo vojne vsak čas konec. Včeraj pa je minilo tudi leto dne, odkar so Nemci povzročili masaker nad Čehi v vasi Lidice, ki so jo do tal požgali.

RUSKA FRONTA

LONDON, 11. junija. — Moskva je danes zjutraj naznala, da je tisoče Nemcev, podpisanih po tankih in letalih, nenaščoma napadlo in nalomilo rusko prednjo črto na Kavkazu, toda da je sovjetska armada s protinapadom nemudoma zopet popravila situacijo.

Nemci so podvzeli ta napad s silo, ki je štela od 3,000 do 5,000 mož. Rusi so v protinapadu pobili 300 Nemcev ter razbili Nemcem pet tankov in dvoje letal.

De GAULLE GROZI Z OSTAVKO

ALŽIER, 10. junija. — Francoski krogi naznajajo, da grozí general de Gaulle, vodja borbenih Francozov, pod resigniral od Francoskega odbora za narodno osvobojevanje, ako se nemudoma ne odstavi iz uradov vseh bivših hlapcev Vichyja.

JUGOSLAVIJA RAZVELJAVA ANTIŽIDOVSKIE ZAKONE

LONDON, 9. junija. — Včeraj je bilo naznano, da je jugoslovanska zamejna vlada v Londonu razveljavila antižidovske zakone v Jugoslaviji.

Ministrski predsednik Slobodan Jovanović je izjavil, da je bilo soglasno sklenjeno, da se razveljavljati te zakone, ki so bili ustanovljeni v razdobju pred drugo svetovno vojno. "Ti zakoni so nasprotni liberalnim tradicijam dežele," je rekel premier Jovanović.

VILE ROJENICE

Zgodaj danes zjutraj so se zglaš

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00

For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.25
------------------------------	------

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year — (Za celo leto)	\$8.00

For Half Year — (Za pol leta)	4.50
-------------------------------	------

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KLUBI RDEČEGA KRIŽA ZA VOJAKE

Eden od prvih problemov, ki se je postavil, ko so se ameriške čete začele prevažati preko morja, je bil, kako naj se jim omogoči, da pridejo na dopust. Ameriški Rdeči križ je našel rešitev z ustanovitvijo klubov za vojake v posebnih krajinah, ki so jih oblasti odredile za dopust. Najprej na Islandu, potem na Angleškem, in sedaj tudi v Severni Afriki, na Bližnjem Vzhodu, v Indiji, na Kitajskem, v Avstraliji in na raznih otokih Pacifika omogočujejo taki klubi odpocitek in okreplilo našim vojakom in mornarjem ter vojakom in mornarjem Združenih narodov.

Ceprav so ugodnosti, ki jih nudijo ti klubi, v raznih krajih različne, vendar so postali izredno popularni. Obratovani na podlagi privatnih klubov, z nekaterimi spremembami, ti klubi predstavljajo košček domače zemlje, presajene na tuja tla. Jelo je amerikansko. Udobne postelje, čiste rjuhe in blazine ter topla in mrzla kopelj so na razpolago. V dvoranah je mnogo udobnih sedežev. Igralna soba, soba za pisanje in čitalnica so vedno polne.

Aranžirajo se ture za razgled mesta. Skupni obiski gledišč se organizirajo. Ravno tako zabave. Ples je pričazno enkrat na tednu, obiskovalci so skrbno izbrani.

Ko so se izkrcale ameriške čete v Severni Afriki zadnjega novembra, so se predstavniki Rdečega križa izkrcali z njimi. V Oranu je Rdeči križ takoj dobil na razpolago velik magazin za avtomobile in v njem uredil zbirališče za ameriške čete. Tako je postal splošno zbirališče za vse vojake. Kmalu za tem se je našel klavir v odličnem stanju kakor tudi lep radio. Drugi dan je neki bližnji restoran posodil 70 stolic, a mizarji so naglo napravili 15 miz.

Skrb za zdrave je bila le po polovici dolžnost Rdečega križa. V bolnišnicah so posebno izvežbani delavci po leg elegantno oblečenih bolničark Rdečega križa v uniformi sledili četam in negovali bolnike. Vkljub omenjenim mogočnostim se je našlo potrebno število osobja in se je poskrbelo za okreplilo in zabavo. Pacientom se pomaga pri pisanju pisem in na vse mogoče druge načine.

Da bi se zadostilo njihovim fizičnim potrebam, je Rdeči križ po kratki poti dobavil 10 zabojev cigaret, žigice, britvice, krema za kritje, krtačice za zobe in pasto, prilično količino bonbonov, pisemskega papirja, od 1,200 do 1,500 knjig, in zbirko ameriških magazinov.

Poslednji klub te vrste je bil otvoren v Kumingu na Kitajskem. Otvoritev je prijavil Rdeči križ pred nekaj tedni. Vkljub težavam prevoza in vkljub temu, da se je prodajal bencin po osmih zlatih dolarjev galon, se je otvoritev izvršila po programu.

Vojaki so mu dali ime Klub zmage (Victory Club). Ima veliko glavno dvorano, dve sobi za igro, knjižnico in čakalnico. Zunaj kluba se igra s podkovo, badminton, kroket, volley ball in basketball. Orodje se mora dobaviti večinoma iz Indije in radi visoke cene bencina, se mora vporabljati manualne delavce za pripravljanje terena.

Kot podružnice klubov in v svrhu zabave vojakov, ki služijo na osamljenih mestih v Angliji in v Severni Afriki, Rdeči križ včasih postavi nekoliko milj od najbliže vasi poseben avtomobil. Popolnoma samostojni ti avtomobili obiskujejo vsak dan po nekoliko mest Ameriškega kava in kolači so na razpolago. Tudi cigarete se servirajo. Ravno tako nosijo ti avtomobili razne druge potreščine za zabavo s seboj, na primer, zalogu gramofonskih plošč vsake vrste, katere se prenašajo tudi po zvočniku.

Klubi dobivajo vse potrebne stvari iz posebnih centrov in iz takozvanih hiš za odpocitek. Te se nahajajo v podeželju in nudijo udobno stanovanje, prostor za odmor, dobro hrano in mir. Vseh klubov, zabavišč in hiš za odpocitek katere je postavil Rdeči križ, je približno 150.

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

KJE JE NAROD?

Cital sem v Prosvetini koloni od tedna do tedna, da sem vse preveč črnogleden človek, ki ne najde žive iskre nikjer. Izkratka, da sem strašen pesimist. To kolono piše priatelj Milan Medvešek, ki je eden izmed najagnejših in najbolj pridnih ljudi, kar jih premore Cleveland. Jaz ga naravnost občudujem in več enkrat sem si mislil pri sebi: ko bi imeli vsaj sto takih ljudi med nami. Kakšno življeno bi bilo in kako živa bi bila naša javnost.

Da bi bil jaz kdaj v življenu pesimist, si skoro ne morem misliti. Moja narava je precej prepojena s humorjem in kadar se mi nabirajo črni oblaki, jih koncem konca vselej prepodim s humorjem. Vsaj ni na svetu vse tako črno, kakor se nam vidi. Res pridejo trenutki, ko ne veš, kaj in kako bi — a treba ni drugega, kakor da se lepo položi vse skupaj pod mizo. Mine dan — dva, pa se vse izkadi, kakor star čik in ugasne. To se pravi: v naravi je že tako urejeno, da se vse izgleda, vse pozabi in na obzorje pride zopet solnce, ki prežene zadnje sence.

So pa zopet stvari, ki jih ne morem in ne smem gledati drugače, kakor so v resnici. Nas, ameriških Slovencev — to je takih, ki smo prišli semkaj iz starega kraja, bo gotovo še okoli sto tisoč, če ne več. A kako se tisiči udejstvujejo v našem javnem in kulturnem življenu, je vprašanje, na katerega si ne vem odgovora.

Vzemimo samo SANS. Baš danes, ko to pišem, je minilo polnih šest mesecov, odkar se je vršil kongres v Clevelandu. Da se je vršil dobro pozno, smo edini vsi. Vsak človek, ki ni pesimist, je računal tako, da se bo vzbudila vsa javnost in podprt to edino organizacijo, ki jo imamo. Čakal sem tedne, mesecet — tukaj in tam kak glas, kaka podružnica, kak majhen dar — to je bilo vse. Eni so začeli kritizirati odbore, eneč: nič ne dešalo.

Vsaka kritika je dobra, če kaj dodaja, ustvarja, jasni ali popravlja. Tudi sam sem zapisal svoje misli o tem, ne z namenom, da kaj podiram, pač pa, da postavim na boljše in trdnejše stališče. Kritika popolnjuje, izkristalizira, postavi vrednote tako, da jih vse vidi. In prihajati bi moralna od vseh strani, da se iznajde mišljenje ljudstva.

Izkakata: kadar se rodi ideja, kakor je SANS, bi moral zavrnati od vseh strani. Ljudje bi morali iz svojih kotov in zapetkov, zavedati bi se moralni, da oni tvorijo ljudstvo, zakaj drugih ni za njimi.

Kaj je zdaj to pesimizem, če zapišem, da je odziv našega naroda na SANS naravnost šandal? Noben izgovor ne velja. V trenutkih, ko se naša malo domovina bori, da jo občuduje ves svet, sedimo v kotih varnega zavetja, praznimo po naši starosti navadi čaše in se odtegnemo vsekmernemu delu in žrtvam.

Vzemimo kar Cleveland, našo največje slovensko naselbino, o kateri pravijo, da ima kaki štrideset tisoč našega naroda. Poznam dosta ljudi z različnimi sposobnostmi — iščem jih od dane do dane po naši javnosti, a jih ne najdem nikjer. Glejte samo dnevnika, "Enakopravnost" in "Ameriško Domovino". Koliko ljudi imate iz naselbine same? Mesto, da bi bila lista kar počna odzivov od strani na-

ših ljudi, pa imata le tu pa tam kak dopis. In še to pride od oseb, ki so take, kakor jaz sam; ne verjamejo v starost in v smrt, dokler je človek živ.

Smilijo se mi ljudje, ki najde tako malo odziva od svojega naroda, kakor ga imam sam. Jaz sem vtrjen in navajen vsega. Če bi ne bilo tega v meni, bi že davno duševno ubit, pa bi počival kje v malem zapečku s pipi ali cigaretto v ustih in pokrival svojo lenobo z znano starinsko frazo: kaj hočemo. Ne da se pomagati. Tako je, pa nič drugače.

Koliko lepih in v srce segajočih člankov je že napisal naš kulturni delavec Janko Rogelj — vse, kako naj se pomaga starodavni. Odziv, ki ga dobiva, je tako malenkoste, da bi se nič ne čudil, ko bi nekega dne trešil svoj pisalni stroj v kot z vzdihom: če je tako, pa naj gre vse skupaj v vrug.

Kje je narod, prosim vas?

Kje je sila, ki naj jo zbiramo mi, ki pišemo?

Kje so armade, s katerimi hočemo izvojevati za

naše brate vse tisto, kar imamo

sami in če mogoče, še malo več?

Kje je hvalnosten in plačilo,

da držimo svoj narod še vedno med živimi?

Ne zahteva me slave, ker je pravna, ne plačila,

kakor ga dobiva vsak delavec.

Nekaj dobre volje, nekaj več pozitivnosti od strani naroda samega, pa bi delali kakor prerojeni na polju naše prosvete.

Meni je vseeno, ali me kdo hvali ali graja — samo da imam glas živega človeka.

Res je, da smo šli skozi trde izkušnje v življenu naše ameriške javnosti. Res je, da smo se zaletavali iz enega kota v drugega, podirali drug drugemu vse, kar se je dalo podreti, opovrali in ogrizli marsikoga, ki je mislil dobro. Toda to ne more in ne sme biti vzrok, da se narod umika svojim kulturnim delavcem in jih pusti tako na cedilu, kakor smo pri pomožni akciji ali pri SANS-u. Človek mora imeti v sebi nekaj uporne sile, nekaj takega, ki mu pravi, kader jih dobiva po grbi: zdaj pa nalašč ne.

Kje je naše življeno, naše delo, bi rad vedel? Društvene seje so prazne, klici na narod so glas vpijočega v puščavi.

Ali se zavedaš, narod moj, pu-

stili, da se dogodi tako pri na-

šem živem telesu?

Ta so stvari, kamor jih vi-

dim in čutim sam. Treba je pre-

iskati od časa do časa naše jav-

no življeno in pribiti resnico,

pa če je še tako grenača. Tolaziti

se z mislio: eh, vsaj ni ta kolo

hudo, pomena samo dajati

potuhno tistim, ki se umikajo od-

govornosti svojega lastnega na-

roda.

Ampak umaknili se ne bodo.

Za vse na svetu pride račun in

obračun in prišlo bo tudi za to.

Mala peščica naših kulturnih

delavcev vrši svoje dolžnosti —

kako dolgo, to je drugo vpraša-

nje. Zakaj ob takih podprtih

zavzetih vratih, ker je še

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

"Če mislite, da bi vam odnesel par piškavih forintov, mi pa dajte kako delo za teden dni."

"Delo že imam, delo," se je še vedno istotako prijazno smehljala Katra, "pomladni je polno dela in pa gori v gozdu je par polenčkov že od jeseni. Kaj bo teh par polenčkov tebi! V par dneh si gotov ž njimi."

"Za koliko?"

"Sedem piškavih!" je pokazala obenem Katra s prsti. Točaj je vzel žago in sekirko in tri dni je bilo čutiti gori pod senco smrekovih vrhov glasne udarce in po drči doli za hišo se je uspal hudournik debelih polen, da je Šime klel drva in drvarja, češ, da še vse svoje žive dni in tako hitel ko sedaj, ko je zlagal polena v vrsto. In zdele se je, da "par polenčkov" res konca ne bo.

Cetrti dan je Tomaž odšel s svojimi sedmimi piškavimi. Na cesti se je ozrl na Peč. Katra je stala še vedno na vratih in se mu — kakor se mu je zdelo — nasmihala.

"Kura te brenila!" se je razjezikl Tomaž in pljunil, ko da se hoče otrestiti na ta način spomina na zadnje dni žaljenega ponosa in bridkega dela. In istočasno je začutil Tomaž žejo, kakoršne ni čutil že par let. Vso zimo bi lahko pil nanjo. Ibil je celo noč in cel dan in še eno noč.

Tisto jutro zatem se je zbudil in preštel svojo gotovino, par srbrnih dvajsetic in prigječe zelenkastih četrakov. Molče je

vtaknil glavo v vodo, obleklo jopič in storil trden sklep, da gre v svet, in če mora pri zadnjih hišah začeti beračiti.

Tako je počasi in pol nezaveden koračil po cesti, in prav tisti hip je nekdo hitel s Peči dol na cesto in Tomaž je mrmljal nekaj silno n'pričaznega pred se in hitel, da bo preje mimo poti na Peč.

"Judeževi groši — prigoljufani!" je mislil pri sebi in z odporom pogledal pred se. Intam, kjer se je spustila pot s Peči na cesto, je stala Katra. In tisti prijazni smeh ji je igral na zdravem in mladem licu. In Tomaž je čutil, da čaka žena nanj in se pridušil pri sebi:

"Ne boš me več kavka, ne! Za sto goldinarjev ti ne delam več, kaž nisem živina!"

"Ne, živina pa nisem!" je zaključil in pljunil in hotel mimo žene.

"Kaj? Ali se ne poznamo več?" je pozdravila Katra.

"Meni se mudri!" je zagodril Tomaž in hotel mimo.

"Zaradi par besed ne bo zamude," je rekla in mu zastavila pot, da se je moral Tomaž ustaviti. Prav ob njem je stala in prijazen smeh ji je igral na obrazu.

"Lej," je padaljevala, "ali je potreba takemu delavcu, da hodil v svet, ko je doma dela in zasluga dovolj."

Tomaž je zamahnil malomarno z roko.

"Bajtarjem se ne udinjam. Kaj pa bo meni par grošev.

ŽENSKE

POMAGAJTE VOJNI OBRAMBI

Delajte v bližini vašega doma in si prihranite čas in sitnosti.

Naša tovarna se nahaja v trgovski okolici, kar je zopet vam priročno.

Išče se ženske v starosti od 16. do 55. leta. Se ne zahteva izkazila državljanstva. Plača na uro in bonus.

Brown & Gold Mfg. Co.

10543 St. Clair Ave., zadaj

"THAT LITTLE GAME"

A STRANGER

"I'LL BET THE ONLY THING HE'S FORGOTTEN IS HOW TO LOSE."

"HE WOULDNT TAKE NOTHIN' THAT'S NAILED DOWN."

ZAVESE
Tu si lahko izberete kakor-šnekoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

ONE WAY TO BRAND HIM

The Columbus, Ohio, Citizen
U. S. Treasury Dept.

Preko Italije in Balkana - Najboljša pot v Berlin

LONDON, 20. maja (General Sir Douglas Brownrigg v Christian Science Monitor-u) — ta list postavlja vprašanje, kakšen vpliv bi imel na strategijo zediljenih narodov eventualno spoznanje Italije, da je vojne sita.

Sedanja situacija je tako, da je Italija izgubila svoj imperij in ima pred seboj, onstran okroglega pasu Sredozemskega morja, sovražno armado, dočim ji vsakodnevni zračni napadi zazajajo občutne udarce v širokih predelih njenega lastnega ozemlja.

Od svoje nekdaj številne vojske ima zdaj Italija na svojih lastnih tleh le še 15 divizij, dočim stoji na Balkanu v podporo njenih partnerjev še dodatnih približno 30 divizij. Preostane italijanske vojske pa polni britanskih in ruskih ujetniških tabore.

Na papirju je italijanska vojska mornarica sicer še vedno močna, toda dogodki bodo morali pokazati, da je reakcija na morju slabotna.

Italijanske zračne sile pa so imele v bojih velike izgube in so zastarele tako v pogledu pilotov, kot v pogledu letal samih.

"Premisli," je govorila žena, "cel dan ti pustim čas, da ne porečes, da sem te premotila."

"Tisto pa ne!" je odvrnil Tomaž; in zaradi lepšega je prisostavil: "Razmislit bom že, če je res tako. Za oskrbnika, to je nekaj drugačega."

"Tako je tako!" je hitela žena. "Šmentan fant, trd si, pa mi zato ugajaš. Le nase boš malo bolj gledal. Lej no, kakšen pa si. In brke si pusti, da mu silijo v usta, ko staremu pijancu."

"He," je pomislik Tomaž, "ta je lepa. Kaj pa, če nima ta nekaj? Vrag vzemí žene, še neumna zna biti name." Tomaž je postal nehotič sram pred njo in zamrmljal je nekaj ko, da kadar odhaja človek v svet, ne gleda na to, kakšen je.

"Pođi no," je odvrnila prijazno Katra, "to že pride, kaj!"

"Tu je moja roka!" je odločil Tomaž, "in drugo se zgorovimo jutri!"

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

ZAVAROVALNINO
za hiše, pohištvo in automobile vam
preskrbi.
MIHALJEVIC BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000
vas stane le \$5.00 za tri leta.

FANTJE IN MOZJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodne perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOONIK
772 East 185th St.

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

ONE WAY TO BRAND HIM

The Columbus, Ohio, Citizen
U. S. Treasury Dept.

tudi Grki in Jugoslovani bi hitro dobili nekaj podpore. Podpora Grčiji je že leta 1941 globoko vplivala na odločitve britanskih strategov. Tudi v letu 1943 bi mogla pomoč Grčiji in Jugoslaviji uplivati na odločitve zavezniške strategije.

Zavezniški morajo računati tudi z vprašanjem bencina. Rumunski petrološki vrelci niso preveč oddaljeni od glavne ceste iz Balkana v Nemčijo; nobenega dvoma pa ni o tem, da je Nemčija popolnoma odvisna od rumunskega petroleja za namenje domačenje svojih zadnjih rezerv bencina.

Kontakt z Rusijo

Poleg tega pa bi ta balkanska smer privela zedinjene narode tudi do neposrednega stika z Rusi.

Ker leži neutralna Španija na enem koncu Sredozemskega morja, a Turčija na drugem, preostaja zaveznikom za prodiranje v Evropo preko Sredozemlja semo dvojica cest — preko Italije in preko Grčije.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNICK — M. ZELODEC
GLEnville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders

6815—31 SUPERIOR AVE.

ENDicott 9361
Moderna slovenska popravljalkinja
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.

IVanhoe 0195

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 48 St. in St. Clair Ave.

ENDicott 9181

Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.

Official OPA Tire Inspection

Mi imamo avto-rack; najnovješčo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

POZOR, HIŠNI GOSPODARI!

Kadar potrebujejo popravila pri vaših poslopjih, pri stehi, žlebovih ali fornežih, zglastite se pri

LEO LADIDA HENDERSON 7740

KO ZAZELITE KOZAREC

dobre pive, vina ali žganja, obiske

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,

DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK

ENDicott 9359

Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.

Se priporočamo!

Carl's Cafe

Pivo — vino — žganje — izvrstni prigrizek

Odprt vsaki dan do 3.30 zj.

Ples vsak petek — soboto

Nudimo na rezervacijo prostore za sestanke. — Se priporočamo.

ROSE FRANK, Mgr.

1301 E. 54 St. EN. 8997

PUSTOLOVŠČINE
DOBREGA VOJAKA
ŠVEJK
V SVETOVNI VOJNI
JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Brezvestni spokornik je vstal in začel praviti o svojih otrokih: ima jih pet, najstarejšemu je dvanajst let in je pri skautih. Pije le vodo in je lahko vzgled svojemu očetu, ki se je takole pregrasil prvič v svojem življenju. "Kaj sem storil?" je javkal. "Moje dobro ime je uničeno."

"Res je," je pritrdil Švejk, s prijeno iskrenostjo. "Po tem, kar se je zgodilo, mora biti vase dobro ime uničeno za vse življenje, kajti, ko se bo o tem bralo v novinah, pridenejo vasi znanci še marsikaj. To je vselej tako, a ne brigajte se za vse to. Ljudi, ki imajo uničeno in pokvarjeno dobro ime, je na svetu vsaj desetkrat toliko kakor onih s čistim slovesom. Sloves je res čisto brezpomembna malenkost."

Na hodniku so se oglasili težki koraki, ključ je zarožjal, dveri so se odprle in policijski stražnik je zaklical Švejkovo ime.

"Oprostite," je rekел viteški Švejk, "jaz sem tukaj šele od dvanajstih opoldne, tale gospod pa je tu že od šestih zjutraj. Meni se nič ne mudi."

Namesto odgovora je potegnila Švejk na hodnik silna roka policijskega stražnika in ga molče odvedla po stopnicah v prvo nadstropje. V drugi sobi je sedel za mizo policijski komisar, čebel gospod vedreg obličja, ki je rekel Švejku: "Tak vi ste torej tisti Švejk? A kako ste prišli sem?"

"Na čisto navaden način," je odgovoril Švejk; "prišel sem v spremstvu gospoda stražnika, ker se nisem dal kar brez obeda vreči iz blaznice."

"Veste kaj, Švejk," je rekel vljudno gospod komisar, "čemu naj bi se mi tu na Salmovki jekili z vami? Ali ne bo bolje, da vas posljemo na policijsko ravateljstvo?"

"Prosim, kakor izvolute!" je odgovoril Švejk mirno. "Vi ste, meni se nič ne mudi."

VI.

Švejk zopet doma.

"Zelo mi je žal," je rekla črnožolta policijska bestija, ko so ji privedli Švejka, "da ste padli zopet v naše roke. Mislimo, da se poboljšate, a zmotili smo se."

No, takoj je nadalje-

"Veste kaj, Švejk," je rekel vljudno gospod komisar, "čemu naj bi se mi tu na Salmovki jekili z vami? Ali ne bo bolje, da vas posljemo na policijsko ravateljstvo?"

"Prosim, kakor izvolute!" je odgovoril Švejk mirno. "Vi ste,

"Na čisto navaden način," je odgovoril Švejk; "prišel sem v spremstvu gospoda stražnika, ker se nisem dal kar brez obeda vreči iz blaznice."

"Veste kaj, Švejk," je rekel vljudno gospod komisar, "čemu naj bi se mi tu na Salmovki jekili z vami? Ali ne bo bolje, da vas posljemo na policijsko ravateljstvo?"

"Prosim, kakor izvolute!" je odgovoril Švejk mirno. "Vi ste,

COME IN FOR AUNT JENNY'S POINT-SAVING RATION RECIPES

SPRY 27c 3 lbs. 73c

LUX Reg. 11c Lg. 25c

HERE'S MY WARTIME THRIFT TIP Give more washables Lux care to help them last longer!

LUX Toilet SOAP BEAUTY SPECIAL 9 out of 10 lovely screen stars use it! 2 for 15c

RINSO Reg. 11c Lg. 25c

LIFEBOUY 2 for 15c

SWAN Reg. 7c Lg. 11c

L. CIPPERMAN

1115 Norwood Rd. ENdicot 0566

Na sliki vidimo troje mezgov, ki jih je kupilo vojaštvo v St. Louisu. Mezgi bodo uporabljeni za prenašanje vojaških tovorov v krajih, kamor ne morejo motorna vozila.

kakor se reče, gospod situacije. Pot na policijsko ravateljstvo zdaj na večer je čisto prijeten mal izprehod."

"Veseli me, da se strinjava," je dejal veselo komisar. "Zmeniti se je treba, kajne, Švejk?"

"Da, tudi jas se z vsakim človekom rad posvetujem in veruje mi, gospod komisar, nikoli ne pozabim vaše dobreto."

Spošljivo se klanjač je odšel s policijskim stražnikom dolni v stražnico, in četrte ure nato je že bilo videti na ulici Švejka v spremstvu drugega policijskega stražnika, ki je imel pod pazušku debelo knjigo z napisom "Arrestantenbuch".

Na vogalu Spalene ulice se je srečal Švejk s svojim spremjevalcem s tolpo ljudi, ki se je gnetila okoli obešenega plakata.

"To je cesarjev manifest o napovedi vojne," je rekel stražnik.

"Jaz sem to napovedal že pred par dnevi," je dejal Švejk, "a v blaznici o tem še danes nič ne vedo, dasiravno bi morali imeti to iz prve roke."

"Kako to mislite?"

"Saj je tam zaprtih toliko gospodov častnikov," je pojasnil Švejk, in ko sta prišla do nove tolpe, ki se je tlačila pred manifestom, je Švejk zakričal:

"Nazdar, cesar Franc Jožef! To vojno dobimo!"

Nekdo iz navdušene množice mu je zbil klobuk preko uses, in tako je korakal dobrji vojak Švejk zopet skozi vrata policijskega ravateljstva.

"Tole vojno dobimo prav govor, rečem še enkrat, gospoda!" s temi besedami se je Švejk poslovil od trume ljudi, ki ga je spremjal.

VI.

Švejk zopet doma.

"Zelo mi je žal," je rekla črnožolta policijska bestija, ko so ji privedli Švejka, "da ste padli zopet v naše roke. Mislimo, da se poboljšate, a zmotili smo se."

val v najljubnejšem tonu: "Za nas je res silno neprijetno, da vas moramo držati v zaporu. Lahko vas zagotovim, da po mojem mnenju vaša krivida ni tako velika, kajti pri malih vaših inteligenčnih dvoma, da ste bili zapeljani. Povejte mi, gospod Švejk, kdo vas prav za prav zavaja, da delate take neumnosti?"

Švejk je zakašljal in se odzval: "Prosim, jaz ne vem o nihenkaj neumnosti."

"In mar to ni neumnost," je rekel umetno očetovski ton, "da ste glasom ovadbe policijskega stražnika, ki vas je privelen semkaj, izvrali zbiranje ljudi pred manifestom o vojni ter ste jih razburjali z vzklikom: Nazdar, cesar Franc Jožef! To vojno dobimo!"

"Ja, ja, previdnost je mati modrosti," je dejal Švejk in sedel za mizo pred vrček pivom; na penah so bile luknjice, ker so jih utrle solze gospe Palivčeve, ko je prinašala pivo na mizo.

"Današnja doba je že taka, da smo vši modrijani." danes ima sedem dni že za seboj."

Toda gostje so vstali, plačali in tiho odšli. Švejk je ostal z gospod Palivčevim sam.

"Tega bi ne bil misil," je rekel, "da bodo obsodili nedolžnega človeka na deset let. Da so nedolžnega človeka obsodili na pet let, sem že slišal, ali na deset, to je vendar, nekoliko predolgo."

"Ali on je priznal, kako je takoj govoril o muhah in o tisti podobi, na policijskem ravateljstvu in na sodišču ter je ponavljal pošteno zmerom isto?"

je pripovedovala Palivčevka. "Tudi mene so klicali za pričo;

a kaj naj bi bila pričala, ko so mi rekli, da sem z možem v

ožjem sorodnem razmerju, in se zato pričevanju lahko odrečem.

Tega sorodnega razmerja sem se tako ustrašila, da bi možu mor

da še jaz škodila, pa sem se pričevanju odrekla. Takrat me je

revez starci pogledal tako, da do

smrti ne pozabim teh njegovih oči. In potem, po obsodbi, ko so

ga odvajali, je na hodniku kričal kakor popolnoma blazen:

"Včeraj smo imeli dva pogreba," je cerkvenik hitro okrenil pogovor na drugo polje.

"Res? Torej sta dva umrli?" je rekel drugi gost, na kar je dodal tretji: "Ali sta bila pogreba 1. ali 2. razreda?"

"Rad bi vedel," je dejal Švejk, "kakšni bodo na vojni zdaj vojaški pogrebi."

Toda gostje so vstali, plačali in tiho odšli. Švejk je ostal z gospod Palivčevim sam.

"Tega bi ne bil misil," je rekel, "da bodo obsodili nedolžnega človeka na deset let. Da so nedolžnega človeka obsodili na pet let, sem že slišal, ali na deset, to je vendar, nekoliko predolgo."

"Ali on je priznal, kako je takoj govoril o muhah in o tisti podobi, na policijskem ravateljstvu in na sodišču ter je ponavljal pošteno zmerom isto?"

je pripovedovala Palivčevka. "Tudi mene so klicali za pričo;

a kaj naj bi bila pričala, ko so mi rekli, da sem z možem v

ožjem sorodnem razmerju, in se zato pričevanju lahko odrečem.

Tega sorodnega razmerja sem se tako ustrašila, da bi možu mor

da še jaz škodila, pa sem se pričevanju odrekla. Takrat me je

revez starci pogledal tako, da do

smrti ne pozabim teh njegovih oči. In potem, po obsodbi, ko so

ga odvajali, je na hodniku kričal kakor popolnoma blazen:

"Živelja svobodna misel!"

"In gospod Bretschneider ne prihaja več sem?" je vprašal Švejk.

"Da, bil je že večkrat tu," je odgovorila krčmarka. "Popije vrček ali dva, me vprašuje, kdo

kaj prihaja sem in posluša, ka

ko si gostje pripovedujejo o

footbalu. Vselej, kadar ga vi

dijo, govore gostje le o foot

balu. On pa se združa, kakor bi

vsak trenutek hotel pobesneti...

Za vso to dobo je ujel na lima

nice samo enega tapetnika iz

Prečne ulice."

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini,

avtomobilskim nesrečam

itd.

preskrbl

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE:

ENdicot 0718

Gramofonske plošče

slovenske, hrvatske, angleške, vseh vrst. Naša trgovina je odprta vsak dan od 12. do 8. ure zvečer. Zaprt je ves dan ob ponedeljkih in sredah.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.

Jerry Bohinc

819 E. 185 St.

Mali oglasi

imam sledče hiše:

Blizu Holmes Ave. — hiša za dve družini, 5 sob in kopalinic, spodaj, 4 sobe in kopalinica zgoraj. Velika lota. Cena \$5,700.

Blizu E. 140, ceste — hiša za dve družini, 5 sob in kopalinica za vsako družino. Cena \$7,500.

V Euclidu, blizu E. 200, ulice KE. 2641 ali GL. 0422

Naprodaj

je hiša za dve družini, 6 sob spodaj, in 6 sob zgoraj, ter zgotovljene sobe na tretjem nadstropju. Vse v dobrem stanju. Cena zmerna. Lastnik je odšel na farme. — Za naslov se poizvle v uradu tega lista.

Hiša naprodaj

za eno družino; 7 sob, vse moderne in nanovo dekorirane; garaza. — Vpraša se na 987 E. 76th St.

HIŠE NAPRODAJ

Hiša za eno družino, 6 sob, kopalinica zgoraj in spodaj; fornez.

Hiša za eno družino, 4 sobe; E. 78th St., blizu White Ave.

Hiša za eno družino, 8 sob; E. 75th St., blizu St. Clair Ave.

Hiša za sedem družin; zidanica \$10,000. \$135.00 na jedinstvene na mesec. — Za podrobnosti pokličite

J. TISOVEC

1366 Marquette Ave.

Prihodnji teden

Pop koncerti

Sredo-Ptek-Soboto večer-8:30 ur Cleveland Summer orkester

Rudolph Ringwall, dirigent

LARRY ADLER—16. junija